

بیشترین میزان علم و معارف از وجود امام محمدباقر(ع) پدیدار شد

یک پژوهشگر تاریخ اسلام و تشیع گفت: نخستین امامی که بیشترین میزان علم و معارف از آن وجود مقدس پدیدار شد، امام محمدباقر(ع) است.

یک پژوهشگر تاریخ اسلام و تشیع گفت: نخستین امامی که بیشترین میزان علم و معارف از آن وجود مقدس پدیدار شد، امام محمدباقر(ع) است.

امام محمدباقر(ع) محمدحسین رجیبی دوانی، پژوهشگر تاریخ اسلام و رئیس بنیاد ایران شناسی در گفت‌وگو با ایکننا از خراسان رضوی، به مناسبت اول ماه رجب و ولادت امام محمدباقر(ع)، اظهار کرد: بنابر اعتقاد شیعیان، حضرات ائمه معصومین(ع) هر یک حقیقت و تمامی آن شخصیت‌های مقدس تجلی شخصیت پیامبر اکرم(ص) در ابعاد گوناگون هستند. می‌دانیم که رسول الله(ص) مدینه‌العلم بودند و به تعبیر خود رسول الله(ص)، ایشان شهر علم و امیرالمؤمنین(ع) دروازه آن شهر بوده‌اند، اما به دلیل شرایط زمانه و عقب ماندگی علمی عربستان، مردم با ابعاد گوناگون شخصیت علمی پیامبر اکرم(ص) آشنا نشدند. بعد از رحلت رسول خدا(ص)، گوشه‌هایی از علم بی پایان ایشان توسط امیرالمؤمنین(ع) به جامعه عرضه شد. اما بازهم جامعه توانایی و استعداد درک این علوم را نداشت، تا اینکه بعد از مدتی در زمان امامت امام محمدباقر(ع)، با مساعد شدن نسبی شرایط برای این امام و تحولات فکری جامعه، وجود مقدس این امام موفق شد تا بخش‌های بیشتری از علوم و معارف نبوی را برای سطح جامعه مسلمانان عرضه نماید.

رجیبی دوانی بیان کرد: بنابراین نخستین امامی که بیشترین میزان علم و معارف از آن وجود مقدس پدیدار شد، امام محمدباقر(ع) بوده است. البته همین مسئله علمی را وجود مقدس پیامبر اکرم(ص) در حضور جابر بن عبدالله انصاری پیش بینی کرده بودند و امام پنجم شیعیان را «باقرالعلوم» خوانده بودند. از این رو جابر بن عبدالله انصاری که از آخرین صحابی‌های پیغمبر بوده‌اند که تا عصر امام باقر(ع) را درک کرده بود، مرتب پیش از آنکه توفیق تشریف نزد امام باقر(ع) را پیدا کند، در مسجد نبوی (باقر یا باقر) می‌گفت و بعد از زیارت امام پنجم(ع)، سلام پیامبر اکرم(ص) را به ایشان رساندند و او را آینه تمام‌نمای رسول الله(ص) خواندند. باید توجه داشت لقب «باقرالعلوم» را تنها شیعیان برای این حضرت قائل نیستند، بلکه اهل تسنن هم ایشان را باقرالعلوم خوانده و احترام خاصی برای علم ایشان قائل هستند.

نقش امام باقر(ع) در به جا ماندن واقعه کربلا

پژوهشگر تاریخ اسلام و تشیع تصریح کرد: هنگام وقوع فاجعه جان‌گداز کربلا، امام محمدباقر(ع) که حدود ۳ الی ۴ سال داشتند با پدر و مادر خود در کاروان امام حسین(ع) حضور داشتند و جزء اسیران واقعه کربلا بعد از شهادت سیدالشهدا(ع) محسوب می‌شوند. گرچه ما در ارتباط با برخی از رخدادها و واقعه کربلا از امامانی که بعد از حضرت امام باقر(ع) به امامت رسیده‌اند، مطالبی داریم اما چون امامان، علمی الهی و لدنی داشتند، به هر آنچه که حتی قبل از ولادت خود، رخ داده است، براساس علم امامی خود، آگاه هستند و اطلاعات دارند. بنابراین امام محمدباقر(ع) علاوه بر دارا بودن چنین علمی، خودشان هم در عرصه حاضر و ناظر بودند و نکاتی را که خود با چشم دیده‌اند را، روایت کرده‌اند.

وی در پایان افزود: هرآنچه که از احادیث، نقل‌های مقاتل، کتاب‌های تاریخی، روایات و... در خصوص واقعه کربلا از امام باقر(ع) بیان شده است، براساس مشاهدات عینی امام است و به جرئت می‌توان گفت که معتبرترین نقل‌ها در ارتباط با واقعه کربلا بعد از نقل‌های امام سجاد(ع)، اظهارات امام باقر(ع) است.